

הגנה על אזרחים

14-08 בדצמבר 2010

הגדה המערבית, כולל ירושלים המזרחית

שמונה פלסטינים נפצעו בידי כוחות ישראליים

במהלך השבוע פצעו כוחות ישראליים שמונה פלסטינים, רובם בהפגות שבועיות שנערכו ברחבי הגדה המערבית. מאז תחילת 2010 פצעו כוחות ישראליים 1,097 פלסטינים בגדה המערבית, לעומת 785 בתקופה המקבילה בשנת 2009. כ-30 אחוזים ממקרי הפציעה בשנת 2010 (329) התרחשו במהלך הפגנות שבועיות, לעומת כ-40 אחוזים בשנת 2009 (314).

שישה פלסטינים ופעיל בינלאומי נפצעו בשלוש הפגנות שבועיות נפרדות שהתקיימו נגד בניית הגדר בכפרים אל מעסרה שבאזור בית לחם ובלעין באזור רמאללה; ונגד הרחבת התנחלות חלמיש באזור רמאללה. במחאה האחרונה ניזוקו שני בתיים מפגיעת מיכלי גז מדמיע. שני פלסטינים נוספים נפצעו כשהתעמתו עם כוחות ישראליים שאיישו את מחסום אל חמרה, החולש על הגישה לבקעת הירדן בצפון הגדה המערבית.

כוחות ישראליים ניהלו כ-100 מבצעי חיפושים ומעצרים בגדה המערבית (כולל ירושלים המזרחית), נתון גבוה מעט מהמוצע השבועי לשנת 2010, העומד על 90 מבצעים כאלה.

כמו כן השבוע גירשו הרשויות הישראליות בכוח את חבר המועצה המחוקקת הפלסטינית מחמד אבו טיר, מביתו שבירושלים המזרחית לגדה המערבית, בעקבות פסיקה של בית משפט ישראלי שאסרה עליו להמשיך להתגורר בירושלים.

ירידה באלימות מתנחלים

במהלך התקופה שאותה מכסה הדוח רשם המשרד לתאום עניינים הומניטריים (OCHA) תקרית אחת במעורבות מתנחלים שהביאה לפציעת פלסטיני, כשאדם מהכפר סוסיא (נפת חברון) הותקף פיזית על ידי קבוצת מתנחלים. זאת בניגוד למוצע שבועי של שש תקריות כאלה שנרשמו מאז תחילת השנה, ואשר הביאו לפציעת פלסטינים או לנזק לרכוש פלסטיני, לרבות עקירה והצתה של אלפי עצים. בשנת 2010 נהרג ילד אחד ו-105 פלסטינים נפצעו במהלך תקיפות של מתנחלים.

כמו כן, בארבעה ימים רצופים במשך השבוע דלפו שפכים מהתנחלות שערי תקווה (נפת קלקיליה) והציפו את גינתו של בית ספר לבנים בקרבת מקום, שבו לומדים ילדים מהכפרים עזון ובית אמין. כתוצאה מכך נמנע מן התלמידים השימוש בגינת בית הספר. מאוחר יותר נשלח צוות מן ההתנחלות לנקות את הגינה. בנוסף על כך, מועצת הכפר אל ערקה (נפת ג'נין) דיווחה כי מתנחלים מהתנחלות שקד גירשו בכוח קבוצת חקלאים מהכפר מעל אדמותיהם, השוכנות סמוך להתנחלות, כשהחקלאים ביצעו מיזם חקלאי בפיקוחו של ארגון לא ממשלתי בינלאומי. מאוחר יותר הגיעו למקום כוחות ישראליים שאפשרו לפלסטינים לחזור לעבודתם. בכדי להגיע לאדמה זו, הנמצאת בשטח הסגור שבין הגדר לקו הירוק וליד התנחלות, נאלצו החקלאים להשיג "היתרי מבקרים" ולחצות מחסום גדר, וכן לתאם את גישתם לאדמות מראש עם המת"ק הישראלי.

בשתי תקריות נפרדות השבוע יידו פלסטינים אבנים על כלי רכב בעלי לוחיות רישוי ישראליות שנסעו בכבישי הגדה המערבית באזור רמאללה, וגרמו נזק לשני כלי רכב של מתנחלים.

עלייה חדה בהריסות: 49 מבנים נהרסו בשטח C ובירושלים המזרחית

במהלך השבוע הורסו הרשויות הישראליות 47 מבנים בבעלות פלסטינית בגדה המערבית בגין היעדר היתר, 43 מהם בקהילות השוכנות בשטחים שהוכרזו כשטחים צבאיים סגורים (המכונים גם "שטחי אש"). בתקרית המשמעותית ביותר, שהתרחשה בכפר ח'רבת טאנא (נפת שכם), נהרסו 29 מבנים, ביניהם 11 בתי מגורים, 17 מחסות לבעלי חיים ובית ספר יסודי. כתוצאה מכך נעקרו בכפייה 61 בני אדם, ביניהם 13 ילדים, ולמעלה ממאה בני אדם (ביניהם לפחות 22 ילדים שלמדו בבית הספר) הושפעו באופנים אחרים. זו הפעם השלישית מאז 2005 שקהילה זו סובלת מהריסות נרחבות.

המבנים הנותרים שנהרסו בשטח C כללו: 14 בורות מים בקהילות הבדואיות אום א-דרג' (7) וח'סם א-דרג' (7) באזור חברון, הריסות המשפיעות על כ-960 בני אדם ו-4,000 כבשים; וארבעה דוכני ירקות שהיו ממוקמים על כביש 90 בבקעת הירדן, ואשר הריסתם השפיעה על לפחות ארבע משפחות. בתקרית האחרונה נעקרו גם שמונה עצים. ב-2010 נהרסו בשטח C 339 מבנים בבעלות פלסטינית, עלייה לעומת 186 מבנים שנהרסו בתקופה המקבילה ב-2009. כתוצאה מכך נעקרו בכפייה 454 בני אדם וכ-1,300 בני אדם נוספים הושפעו באופנים אחרים.

כמו כן בשטח C, הרשויות הישראליות הוציאו צווי הפסקת עבודה וצווי הריסה נגד שישה מבנים בבעלות פלסטינית, לרבות מבנה המצוי בבנייה בכפר חארס (נפת סלפית), עמוד מתח גבוה בכפר א-דיראת (נפת חברון) וארבעה מבנים בכפר דיר אבו משעל (נפת רמאללה). בתקופת הדיווח הקודמת הוצאו צווי גירוש (שלא נכללו בדוח ההגנה על אזרחים הקודם) נגד ארבע משפחות (המונות 46 נפשות, מהן 30 ילדים) בקהילה בדואית ליד הכפר אל מע'יר (נפת רמאללה), בנימוק שהקהילה שוכנת בשטח צבאי סגור.

בירושלים המזרחית הורסו הרשויות הישראליות שני בתים בבנייה בראס אל עמוד ובצור באחר, בגין היעדר היתרי בנייה. שתי משפחות ובהן 134 נפשות הושפעו מכך. ב-2010 נהרסו בירושלים המזרחית 58 מבנים בבעלות פלסטינית (לעומת 80 מבנים באותה תקופה ב-2009), הריסות שהביאו לעקירתם בכפייה של 62 בני אדם והשפיעו על 260 בני אדם נוספים.

רצועת עזה

נמשכות התקיפות האוויריות וההגבלות הישראליות על גישה לאדמות; שני הרוגים ו-13 פצועים

במהלך התקופה שאותה מכסה הדוח הרגו כוחות ישראליים שני פלסטינים ופצעו 13 נוספים ליד הגדר המפרידה בין ישראל לרצועת עזה; כן נפצעו גם שני ישראלים. ב-2010 נהרגו 632 פלסטינים (ביניהם לפחות 22 אזרחים), שלושה חיילים ישראליים ונתין זר אחד, ו-264 פלסטינים (ביניהם 236 אזרחים) ועשרה מאנשי הכוחות הישראליים נפצעו בהקשר של הסכסוך הישראלי-פלסטיני ברצועת עזה. בנוסף, השבוע נהרגו שני נערים בני 16 כשנפל תחמושת התפוצץ באזור א-שוג'עיה.

בתקרית אחת, ב-11 בדצמבר, נהרגו שני פלסטינים בניסיונות בלתי ברורות. עדיין לא ידוע האם האנשים היו חמושים או השתייכו לפלג חמוש. במהלך התקרית נפצע גם חייל ישראלי; אמצעי התקשורת הישראליים דיווחו כ הממצאים הראשוניים של החקירה שביצע צה"ל מצביעים על כך שהחייל נפצע מ"אש כוחותינו". בשל הגבלות הגישה שמטיל הצבא הישראלי על השטח שליד הגדר, פונו הגופות רק כעבור יומיים.

קודם לכן, ב-9 בדצמבר, נחת פגז מרגמה שירו חמושים פלסטיניים לעבר דרום ישראל בקהילה ישראלית ליד הגדר, ופצעו מאבטח ישראלי. זהו הנפגע הישראלי הראשון מירי פלסטיני מעזה מאז מרס 2010. בתגובה יצא חיל האוויר הישראלי לשורה של תקיפות אוויריות נגד בסיסים צבאיים, שטחים פתוחים ומנהרות ברצועת עזה. כתוצאה מכך ניזוקו חלק מתחנת הכוח של עזה ושני בתי ספר. בתי הספר ברצועת

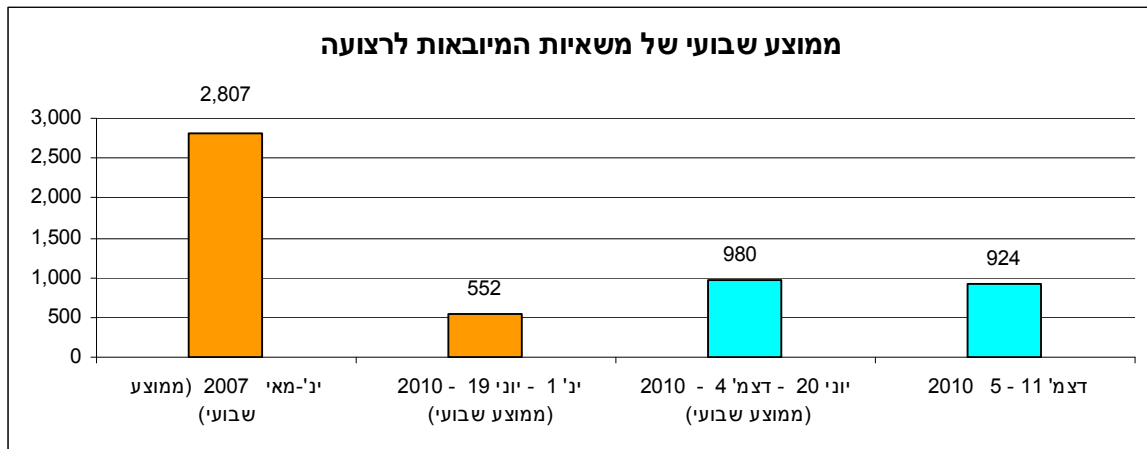
עזה נסגרו ליום אחד, בצעד שהשפיע על 1,300 תלמידים. בתקרית נפרדת ירו כוחות ישראליים המוצבים לאורך הגדר פגזי פלאשט (פגז המתפוצץ באוויר ופולט אלפי חיצים מתכת קטנים) על קבוצת חמושים פלסטיניים, ופצעו שניים מהם. שני חמושים נוספים נפצעו כשטיל שהתכוונו לירות לעבר דרום ישראל התפוצץ בטרם עת.

ההגבלות הישראליות על גישת פלסטינים לשטחים הנמצאים במרחק של עד 1,500 מטרים מהגדר (17 אחוזים משטחה של רצועת עזה) ממשיכות להשפיע על חייהם ומקורות מחייתם של אזרחים. בארבע תקריות נפרדות שהתרחשו השבוע פתחו כוחות ישראליים באש על עובדים פלסטיניים שליטו גרוטאת מתכת ליד הגדר, ופצעו אחד-עשר מהם, ביניהם ארבעה בני נוער (בני 16 ו-17). מאז תחילת 2010 נפצעו בתקריות כאלה 85 פלסטינים. במספר הזדמנויות ביצעו כוחות ישראליים חדירות, בדחפורים ובטנקים, לעומק כמה מאות מטרים אל רצועת עזה, ונסוגו אחרי שיישרו אדמה. בתקרית אחרת ירו כוחות ישראליים

שני פגזי פלאשט לשטח ממזרח לעיר עזה. אחד הפגזים פגע במבנה מגורים מבלי שהתפוצץ, וגרם נזק למבנה.

נמשך הייצוא המוגבל; עתודות החיטה נותרות נמוכות

במהלך תקופת הדיווח (ה-5 עד ה-11 בדצמבר) נכנסו לרצועת עזה בסך הכול 924 מטענים, ירידה לעומת ממוצע של 980 מטענים בשבוע שנכנסו לעזה מאז ההכרזה הישראלית על הקלת המצור, ב-20 ביוני 2010. הנתון של השבוע מייצג רק שליש מממוצע היבוא השבועי שנרשם לפני הטלת המצור, ביוני 2007. פריטי מזון היוו 58 אחוזים מהיבוא, לעומת פחות מ-20 אחוזים מסך היבוא לפני המצור.

מטענים מועטים של תותים ופרחים טריים ממשיכים לצאת את רצועת עזה. מאז תחילת העונה, ב-28 בנובמבר, יצאו את עזה בסך הכול 33 מטעני תותים (60 טונות) ופרחים טריים (229,000 פרחים). ב-8 בדצמבר הודיעה ממשלת ישראל כי תתיר ליותר מוצרי יצוא לצאת את רצועת עזה, לרבות תוצרת חקלאית, ריהוט וטקסטיל, בכפוף לקיבולת הביטחונית והלוגיסטית. עד עתה הורשו רק מטעני תותים ופרחים טריים לצאת את רצועת עזה. מאז תחילתן של הגבלות המצור החמורות על עזה, ביוני 2007, יצאו את עזה רק פחות מ-300 מטעני יצוא, שכולם הכילו תותים או פרחים טריים. זאת לעומת ממוצע חודשי של 1,086 מטעני יצוא שיצאו את עזה בחמשת החודשים הראשונים של 2007, לפני הטלת המצור.

עתודות החיטה בעזה נותרו נמוכות במידה קיצונית, בשל פעולתה המוגבלת של רצועת המסוע במעבר קרני. אף שהשבוע העביר המתקן חיטה במשך יומיים, במקום יום אחד, זמינותו של קמח חיטה בשוק המקומי נותרה מוגבלת. ארבע משבע הטחנות בעזה נאלצו להפסיק לפעול. נכון ל-13 בדצמבר היו בשבע הטחנות ברצועת עזה 1,120 טונות של גרעיני חיטה זמינים, ובשוק המקומי היו 20 טונות קמח, כמויות

המספיקות לכסות את צורכי האוכלוסייה למשך פחות מיומיים. לדברי תוכנית המזון העולמית, יותר מ-500 מטענים (19,540 טונות) של חיטה מעוכבים וממתינים לכניסה לעזה. הירידה בעתודות החיטה החלה ביולי 2010, בעקבות חידוש היבוא של חצץ למיזמים בינלאומיים באותה רצועת מסוע המשמשת להעברת חיטה, צעד שהפחית את הזמן המוקצה להעברת חיטה.

הפסקות חשמל יזומות יומיות הנמשכות עד 8 שעות בכל רחבי רצועת עזה

ביבוא הדלק התעשייתי הדרוש להפעלת תחנת הכוח של עזה ניכרה השבוע עלייה קלה לעומת השבוע שעבר (1.62 לעומת 1.23 מיליוני טונות). למרות רמות הדלק הנמוכות החלה תחנת הכוח של עזה להפעיל טורבינה שנייה, וייצרה 60 מגה-ואט של חשמל, לעומת 30 מגה-ואט חשמל שיוצרו בחודשים האחרונים. מעריכים כי החשמל הזמין בכל רחבי רצועת עזה (כולל חשמל הנרכש מישראל וממצרים) נמוך בכ-30 אחוזים מהביקוש היומי. כתוצאה מכך נאלצת מרבית האוכלוסייה להתמודד עם הפסקות חשמל יזומות הנמשכות 6-8 שעות ביום, ירידה לעומת הפסקות החשמל שנמשכו 8-12 שעות כשתחנת הכוח של עזה מפעילה טורבינה אחת בלבד.

הפסקות החשמל המתמשכות משפיעות על חיי היומיום בכל רחבי רצועת עזה, כמו גם על אספקת שירותים חיוניים, ביניהם אספקת מים, טיהור וסילוק של שפכים ותפקודם של שירותי הבריאות. בנוסף, מאלצות הפסקות החשמל את אוכלוסיית עזה להתמודד מדי יום גם עם קשיים בגישה למים זורמים. לעשרה אחוזים מתושבי עזה, המתגוררים בשטחים הכוללים את העיר עזה, רפיח וג'בליה, יש גישה למים זורמים רק פעם בארבעה ימים (למשך 6-8 שעות); ל-80 אחוזים גישה למים זורמים פעם ב-2-3 ימים (למשך 6-8 שעות); ועשרה אחוזים מקבלים מים זורמים פעם ביום (למשך 6 עד 8 שעות).

רוחות עזות גורמות נזקים נרחבים בכל השפ"כ

רוחות עזות שנשבו במהלך השבוע הן בגדה המערבית והן ברצועת עזה גרמו לנזקים נרחבים. ברצועת עזה ניזוקו בתים במספר לא ידוע, כשרבים מהם איבדו את גגותיהם העשויים לוחות אבץ. גגות בעזה עשויים לעיתים קרובות מלוחות אבץ בשל ההגבלות הישראליות המתמשכות על כניסתם של חומרי בניין, ובשל מצוקה כלכלית. לדברי משרד החקלאות המקומי בעזה, הרוחות הרסו כליל או גרמו נזק כבד לכ-200 מחסות לבעלי חיים ולכ-1,000 מ-8,000 החממות הקיימות, והביאו לאובדנים המוערכים בשלושה מיליוני דולרים. בנוסף על כך, לדברי איגוד הדייגים בעזה, כ-15 סירות דיג ניזוקו או נהרסו וגם לצידן של 70 סירות נגרם נזק. בגדה המערבית מסר משרד החקלאות של הרש"ף כי כ-3,300 דונמים של חממות, 6600 דונמים של גידולים בשדות פתוחים ו-80 לולי עופות נהרסו או ניזוקו, נזקים שגרמו לאובדנים המוערכים בסך 3.5 מיליוני דולרים.

הנוסח המחייב והמלא הוא המקור בשפה האנגלית; לקריאתו פנו לאתר OCHA

http://www.ochaopt.org/documents/ocha_opt_protection_of_civilians_2010_12_17_english.pdf